

De heer A. A. Tuinstra

Paterswoldseweg 101/a
9727 BC Groningen

v.d. Wind
05940-2929.
KUNSTRESTAURATIE
BEELDENDE KUNST
LAMMERT MULLER

Jellemaweg 22
9801 CK Zuidhorn
telefoon 05940-3758
handelsregister
no. 34605 Groningen

Onderwerp: restauratie schilderwerk,
orgel.
Plaats: Ned. Herv. kerk te Diever.
Datum: 22 juni 1984, Zuidhorn.

• Gachte heer,
Per wijzende naar ons telefonisch onder-
houd de datum 16 juni 1984, betreffende
onderzoek en offerte te doen van het te
restaureren orgel en met name het verguld
en schilderwerk, in de Ned. Herv. kerk van
Diever, doe ik u welkemen een overzicht
van bovengenoemde werken aan tekenen en een
schatting van de benodigde tijd met de
daaruit voortvloeiende kosten.

• Op 20 juni 1984 is een bezoek gebracht aan
de Ned. Herv. kerk te Diever.
Daarbij was aanwezig de heer A. Bruynreel
orgelnist van de kerk, de heer de Wind,
schilder, marmerlaak, hout imitator enz. en
ondergetekende.

Tijdens het onderzoek bleek het orgel twee
kleinperiodes te hebben gehad.
Een eerste periode palissander of mahonie
imitatie, en een tweede en dus laatste
en huidige periode, 'wit', waar bij enkele
onderdelen afgezet of opgevoerd zijn met

opgehoogd zijn met goud.

Bij de eerste periode is geen goud gevonden, wel is het lofwerk brons even geschilderd.

situatie voor en na her restauratie van de jaren '50.

- De kerk heeft een in grijpende restauratie ondergaan in de jaren '50. Het orgel is daarbij ook niet gespaard gebleven. Het uiterlijk, zowel in kleur als wel de orgeltribune, hebben een kleurverandering ondergaan.
- De orgeltribune is tijdens die restauratie verhoogd en er zijn vier ondersteunende zuilen aan toegevoegd.
- Daarbij is de oorspronkelijke kleur mahonie / palissander verdwenen en onder de nu huidige tint 'wit', met goud.

De situatie voor de restauratie van de jaren '50 in de kerk was gunmerklijk licht en wel door het daglicht.

De oorspronkelijke gewelven waren niet meer aanwezig.

Daarvoor is de plaats leunen en houten huldering.

In die situatie is het orgel geplaatst.

In een der gelijke 'lichtere' omgeving is een 'donker' geschilderd orgel met stuurwiel of somer.

Er was immers voldoende daglicht aanwezig.

Na het aanbrennen van de gewone loez werd de kerkerminste aanvankelijk donkerder.

• Het toch al donker aandoende orgel werd daar door, ogenschijnlijk nog donkerder.

Daarbij hoort ook nog dat op geen enkel wandvlak, gewelf, body o.i.d., kleu aanwezig is.

Er is niets niet wit gepleisterd, maar grauw schuurwerk dan gebracht.

De behoeften zal dan ook hebben bestaan het enige kleurrijke meubelstuk, het orgel, de 'wistien'.

De keuze van het lichtere kleuren van het orgel is dan ook waarschijnlijk bewust geboren.

• Het orgel werd tevens uitgebreid met een groter orgeltribune en de esdra stenen van vier meter.

Op orgeltribune en muren is dan ook een periode aanwezig.

Op de tribune wordt met gouden lijsten, en op de muren wordt marmer imitatie.

kleurherstel.

Het huidige kleurbestand van het orgel doet geen recht aan het rijke geprofileerde en gesneden instrument.

- Het rijke in de granitmandkleurige afgewerkte kerkeruimte, zou een 'rijke' gekleurde orgel met klank de gewelven en wandvoldelen maar doen later spreken.

De orgelbouwer heeft oorspronkelijk een mahonie / palissander situatie bedacht.

Gerien de tijdens de restauratie ontstane situatie in de kerke, zou het orgel nu, en lichtere mahonie kleur heel goed kunnen hebben.

Waarbij de nieren in marmer imitatie geschilderd worden in de kleur "Napoleon rouge".

- Deels op het lofwerk, profileringen en vol op de labia, verpuldien.

De frontpijpen in bladtin (orgel restoranten)

Tijdens de eerste periode was geen aandacht aan werf op lofwerk en profileringen maar vermedelijkt wel op de labia.

Op het lofwerk is geen mahonie / palissander kleur aangebracht, maar wel een brons-groene tint.

Blad 5.,

Ulijn voorstel is, uit beide perioden iets te nemen en samen voegen met een nieuw idee, tot een geheel.

Mahonie / palissander en brons groen lofwerk uit de eerste periode, waarbij een lichtere mahonie kleur (roze) de voorkeur heeft.

Kombineren met het goud uit de tweede 'witte' periode.

Een nieuw element is, de vier milien te kleuren in marmer imitatie "Napoleon rouge" en de holdering van de bicyclette in brons groen.

De begraafing is behandeld op boven vermeld voorstel.

Inclusief steigers, materiaal goud 24° karaat, reis kosten, vijf voorbehandelingen hout en marmer imitatie's op originele olie basis, verzijdering van alle verflayer tot op het hout plafonds en vermissen, enz. enz., doch exclusief b.d. 4

19.500,- negge negen duizend vijfhonderd gulden

Sam met Muller

Uw vriendelijke groet
H. H.